

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

София, 27 октомври 1992 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Асен Манов

Членове: Младен Данаилов	Николай Павлов
Милчо Костов	Теодор Чипев
Цанко Хаджистойчев	Милена Жабинска
Станислав Димитров	Любен Корнезов
Нено Неновски	Пенчо Пенев

при участието на секретар-протоколчика Цвета Минева разгледа в закрито заседание на 20 октомври 1992 г. конституционно дело № 22 от 1992 г., докладвано от съдията Нено Неновски.

Делото е образувано по искане на 50 народни представители от 36-ото Народно събрание от 31 юли 1992 г. Иска се Конституционният съд на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията да установи противоконституционността на решението на Народното събрание от 15 юли 1992 г. по искането за даване статут на висше училище на така наречения Варненски свободен университет (ДВ, бр. 59/92 г.).

С определение от 29 септември 1992 г. Конституционният съд е конституирал като страни по делото Народното събрание, Министерският съвет, Министерството на образованието и науката, Асоциация „Наука и

бизнес“ – гр. Варна и Варненският свободен университет, като им е дал възможност да представят писмени становища и доказателства по допустимостта на искането. Становища, с които се поддържа искането, са представили Асоциация „Наука и бизнес“ и Варненският свободен университет. Асоциация „Наука и бизнес“ е представила и писмени доказателства относно създаването, организацията и дейността на Варненския свободен университет.

Искането е допустимо.

Конституционният съд е сезиран от оправомощен за това субект – 1/5 от народните представители (чл. 150, ал. 1 от Конституцията).

Конституционният съд е компетентен да разгледа случая – негово правомощие е да се произнеса по искания за установяване противоконституционността на решенията на Народното събрание (чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията).

С оспорваното решение не се дава статут на висше училище на Свободния университет в гр. Варна. По своя характер решението (в т. 1) е индивидуален юридически акт с отрицателно съдържание. В юридическа форма е изразен отказ да се удовлетвори определено искане – да се легализира Варненският свободен университет. Този характер на решението обаче не го поставя извън границите на контрола за конституционносъобразност, упражняван от Конституционния съд.

Преди всичко самата Конституция в чл. 149, ал. 1, т. 2 не прави разграничение между актове на Народното събрание с положително и актове с отрицателно съдържание с оглед на компетентността на Конституционния съд.

Решенията-откази могат да имат всички черти на юридически актове, ако те са от компетентност на Народното събрание и са издадени по реда и

във формата, предвидени в Конституцията и в Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

Въпросът, който е предмет на оспорваното решение, е от компетентността на Народното събрание. Поначало контролът върху всички видове и степени училища е предоставен на държавата (чл. 53, ал. 6 от Конституцията). Диференциацията и конкретизацията на компетентността на различните държавни органи в сферата на образованието са уредени с отделни закони. С чл. 2, ал. 1 от Закона за висшето образование (редакция от 1990 г.) създаването на висши учебни заведения става от Народното събрание.

Отказът на Народното събрание да удовлетвори искането за създаване на висше учебно заведение – създаването от юридическа гледна точка се изразява в легализирането – без съмнение поражда правни последици: с решението се осуетява възможността за евентуалното упражняване и реализиране на едно право, което авторите на искането смятат, че притежават – правото да се създаде недържавно учебно заведение (чл. 53, ал. 5 от Конституцията). Косвено се засяга и правото на образование (чл. 53, ал. 1 от Конституцията). В това се крие и интересът от оспорване на решението на Народното събрание пред Конституционния съд. Защото, ако решението бъде обявено за неконституционно, искането би се оказало отново висящо пред Народното събрание.

Трябва да се има предвид още, че с искането на народните представители се атакува решението в неговата цялост, а не само т. 1, която има отрицателно съдържание и представлява отказ. В т. 2 и 3 от решението се съдържат предписания за положителни действия от страна на Министерството на образованието и науката и Министерството на финансите.

С искането следователно се оспорва не липсващ акт, а конституционната перфектност на съществуващ в правната действителност

акт на Народното събрание. Това оправдава неговата допустимост, както и приемането на представените доказателства, които могат да имат значение за установяване на правния интерес на страните по делото (очертаване и защита на претендирано субективно публично право) и редовността на решението от формална гледна точка.

Като взе предвид изложеното и на основание чл. 18, ал. 2 от Закона за Конституционния съд, Конституционният съд

ОПРЕДЕЛИ:

ДОПУСКА за разглеждане искането на 50 народни представители от 36-ото народно събрание за установяване противоконституционността на решението на Народното събрание от 15 юли 1992 г. по искането за даване статут на висше училище на така наречения Варненски свободен университет.

ПРИЕМА като доказателства: копие от стенограмата на 108 заседание на Народното събрание от 15.VII.1992 г.; три папки с документи и копия от документи, отнасящи се до създаването, организацията и дейността на Варненския свободен университет.

ПРЕПИСИ от определението да се изпратят на подалите искането и на страните, като им се дава възможност в 10 дневен срок да представят допълнителни становища и доказателства по съществуващото на делото, както и да се запознаят с представените вече доказателства.

Председател: Асен Манов